

ТІ, ЩО ІДУТЬ НАМ НА ЗМІНУ.

“Дитяча комуністична література в Канаді” — на такі твердження можна або скептично всміхнутися, або здвигнути плечима, або почати говорити про необхідність такої літератури. Дитячої комуністичної літератури ми дійсно не маємо; тим радісніше відзначаємо появу першого примірника журналу “The Young Rebel” (“Молодий бунтар”), що його видає молодша секція Ліги Комуністичної Молоді в Монреалі. Звичайно, цей журнал друкується на гектографі, а не на друкарській машині, і коштує він тільки 3 центи. Але цей зшиток в 16 сторінок, з п'ятихвилюючими зорями і надписом “Always Ready” на обгортці так приємно взяти в руки, а читаючи невеличкі статті наших робітничих дітей в їхньому журналі, починаєш себе почувати впевнено, енергійніше починаєш працювати, бо знаєш, що за нами — молоді паростки, що незабаром забують наш “вітчим” цвіт, що вони справді “завжди готові”.

Передову статтю на 3 сторінки написано одним з керівників комсомольців цієї секції. Ясно, зрозуміло автор пише про завдання секції піонерів та про роботу, вже зроблену, в Монреалі.

Далі йдуть статті самих малих піонерів. От перша стаття дівчинки 13-ти років — “Сучасна система суспільства”; тут ви прочитаєте і про взаємини між машиною та робітником, і між робітником та “босом”; навіть про те, як машина за-

панувала над робітником, писав мала авторка. Стаття про дитячу працю — цілковитий протест проти сучасних умов праці взагалі, а дитячої зокрема. Стаття про юні просто, може за примітивно з точки зору дорослого робітника, але надзвичайно ясно ставить питання про завдання юній та про потребу робітництва взагалі, а молоді зокрема, підтримувати свої комуністичні юні. В цьому журналі ви знайдете навіть “Історію Лікурга”, що починається зовсім не похвалою Лікурга, як я бачу сподівалися б вчителі з буржуазної школи, де вчиться наш автор, а пошаною для Леніна.

Згадані статті писали діти років до тринадцяти. Але є дописи дітей по 8-9 років, такі прості й такі дорогі. Подаю одну з них в цілому:

“Боси не хотять дати нам більшої платні, бо вони хотять бути багатшими. Іх не обходять люди, що помирають з голоду, бо самі вони мають усе, чого бажають. Вони не працюють, а проте багаті, а люди, що працюють, повинні мати гроші, але боси не хотять їм нічого дати. Час скоро прийде, коли бідні не проситимуть, а візьмуть усе”.

Коротко і ясно. Вся комуністична психологія перед нами, як на долоні. Заперечити 8-літній авторці ніяк, а хочеться побажати успіху, сили й міцї тим, хто, так ясно розуміючи життя, йде нам на зміну.

Л. Пюктек.

го крім того підтримують Муссоліні та фашисти.

Це все справляє враження, говорить наприкінці Мелон, що болгарська соціал-демократія вплинула на соціалістичний Інтернаціонал, щоб той не тур-

ШТУКАРІ.

(Люде заливають це фейл-тоном.)

Жарт — гарна й приємна річ. Здоровий жарт — безумовна ознака здорової психіки, що є наслідком добробуту й безпеки.

Про гумор Британці, про їхній завжди веселі настрої навіть тоді, коли перед носом зростає грішний кулак індустріальних заводів, політичних криз, міжнародних несподвинок, — говорили й писали багато разів.

Про шари, їхній сміх часом нагадує криву пилу блязи, що дістав обухом по голові.

Тому сміх і жарт британського політика менш за все — задоволення, а скоріше — факт. “Я сміюсь не тому, що мені весело, а так треба”.

Чи пам’ятає читач історію комуністичного Гарі Політом, якого витягли з вагону поїзда зграя фашистів, щоб перешкодити йому виступити на масовому мітингові в Ліверпулі? Навіть британські комуністи, як виявляється, помилували в значінню цього факту, бо весь цей інцидент є не що інше, як...

Але для чого забігати вперед?

Зварештовані за насильство над т. Політом фашисти, такі подібні до героїв дешевського бульварного роману, пояснили свій винюк бажанням покаратувати трохи.

І навіли докази того, що вони поведилися з похибкою дуже галлянтно й навіть прилично. Не вірите? Вони навіть “почитали” т. Політова п’ять фунтів стерлінгів, а прощаючи прийняли стисли йому руку.

І, взагалі, не розуміють вони: для чого весь цей галас, коли тут був тільки нешкідливий жарт.

З другого боку, невдалий т. Політ заперечує “приязнь”, п’ять фунтів стерлінгів, визнає провокацією випадку про п’ять фунтів стерлінгів і ставить справу так: — А що, коли б п’ять комуністичних “покартували” так з якимсь чорношеним лордом? Навіть коли б поведилися з ним не менше галлянтно, ніж фашисти?

Можна сперечатися, чи дозволив би той над собою жартувати. А комуністичне ледве чи дозволило б жартувати на самому суді перед лицем капіталістичної Феміди.

Але ми починаємо сумувати в той час, коли перед нами жартують, коли перед нами грають легенький водевілік. “Приятелі” т. Політа закладають йому, що він несе грб своєю трагічною повою.

Інакше казучи, на суді було дуже весело. Ситі буржуї

бували болгарськими трудящими масами та зняв з черги дня питання про виступ на користь трудящих Болгарії призначенням спеціальної комісії та скликанням окремої конференції”.

почували себе — як на шкільну, вивів час відбавляючого героїну вистави умішканих, ледве людських з роготу (школа, що цього не сталося) так було втішно.

А суддя? Розцінювати його треба просто — дупка.

Політ оповідає, що під час допиту до нього ставився, як до підданого. І дійсно, як намілює він серйозно поставитися до жарту, що полгав тільки в легньому насильстві, жартувального витівкувати з вагону й у затриманні на 24 години!

Пірі патріоти вбачили в цьому злочому комуністичній домішці чужоземного, а то він зрозумів би всю неабиякість цієї доброї приязні гри.

В наслідок: будь ласка, чим бонбид над Мезопотамією не є бажанням покаратувати тільки над дітками цієї країни? Чом напад і погром комуністичної редакції не має на меті тільки жарту, так би мовити, жаргуючи, налякати серйозного комуністичного редактора?

Все це відбувалося в супроводі таких дотепів, таких утішних анекдотів, а якесь маленьке жартовливе пригоди з викраденням тільки одного комуніста повинні чомусь ліквідувати здоровий настрій ситих буржуїв Британії.

І перемогла добра стара традиція доброго жарту...

М. Грубник.

НОВИЙ ТЕРИТОРІАЛЬНО-АДМІНІСТРАТИВНИЙ ПОДІЛ УКРАЇНИ.

Територіально-адміністративна система управління Радянської України до цього часу була т. зв. чотирохрозрядна. А саме: центральна, губерній, округів і районів.

Деякий з’їзд Рад рішив скасувати губернії, а округи зв’язати впрот з центром. Дія 3 червня Президія ВУЦВК-у виконувала зараз-же зайняття реорганізацією всего адміністративного апарату округів і ліквідацією губерніальних адміністративних апаратів. Ця нова форма адміністрації увіде в життя 1. серпня 1925.

Ця адміністративна реформа значно скоротиться штат службовців. Одночасно білять досвідчені адміністратори, що колись сиділи в губерніях, будуть переведені в округи, ближче до села. Упроститься зв’язок президій з центром, бо всякі справи не потребуватимуть мандрувати з о-

круга в центр через губерніальний виконком, але будуть йти з округу просто в центр.

Разом з ліквідацією 9-ох губерній України, розформуються також деякі округи в різних губерніях. Всі округи розформуються 8. Отже ціла Україна буде поділена на 41 округів, а саме:

Артемієвську, Білоцерківську, Бердичівську, Винницьку, Катеринославську, Житомирську, Запорізьку, Зіновівську, Ізюмську, Кам’янецьку, Київську, Конотопську, Коростенську, Кременчуцьку, Кур्याнську, Криворізьку, Лубенську, Лутанську, Мадунську, Мелітопольську, Могилівську, Ніжниську, Новгород-Сіверську, Одеську, Павлоградську, Першотравневу, Полтавську, Прилуцьку, Прохурівську, Роменську, Старокостянтинівську, Сумську, Тульчинську, Уманську, Харківську, Херсонську, Черкаську, Чернівецьку, Шепетівську та Сталінську.

Розформування округ.

Округи Охтирську, Харківську та Бердичівську, Харківську та Бердичівську, Катеринославську та Червоноградську, Полтавську та Шевченківську, Київську та Подільську, Галицьку та Сновську — Чернівецьку губерній — розформувуться.

НЕЧУВАННИЙ ТЕРОР НА КРЕСАХ.

Польща тримається тепер буквально на страшному терорі і провокації. Провокація в Польщі стала звичайним фактом заробітку не тільки для викрідків суспільства, але й для шкільної молоді. В віленських школах учні гімназій і університету офіційно служать охрону, що це викрило недавно студентами професора при іспиті.

“Кур’єр Поранні” містить листа батька одного учня віленської гімназії, в якому той скаржиться, що міністер освіти Грабок не подав до відома його батьки наслідків розслідування стану шкільної влієнщини, а громадська думка дуже схвильована тим, що учні працюють, як агенти оборони і що шкільне юнацтво отроєне прокозацією і розпущено.

“Роботник” повідомляє, що рядовий 75 полка, Пенкалі, вмер таємно смертю. Підозрюють, що він умер від зупицання.

Така тепершня Польща. А англійський міністер закордонних справ Чемберлейн каже, що він вірить, що Польща виконує міжнародні зобов’язання.

Українська робітничка преса це ознака сили і свідомости робітництва. Памятайте про пресовий фонд і відновлення передлати!

РОБІТНИЧО-СЕЛЯНСЬКИЙ УРЯД РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ.

НОВИЙ СКЛАД ПРЕЗИДІУ ВСУКРАЇНСЬКОГО ЦЕНТРАЛЬНОГО ВИКОНАВЧОГО КОМПЕТУ.

На 1-й сесії Всеукр. Центр. Виконавчого Комітету, що відбулася 10. травня 1925 року вибрано нову Президію Всеукраїнського Центрального Виконавчого Комітету, що складається ось з яких осіб:

На голову Всеукраїнського Центрального Виконавчого Комітету обрано т.о. Петровського Григорія Івановича — робітника, члена партії з 1903 року.

На секретаря тов. Буценка Афанасія Івановича — робітника, члена партії з 1918 року.

Члени Президію Всеукраїнського Центрального Виконавчого Комітету: Угаров Федір Якович — робітник, член партії з 1905 року, голова Всеукраїнської Ради Професійних Спілок. Володимирський Михайло Федорович — інтелігент, член партії з 1885 року — голова Української Державної Пленової Комісії і секретар Центрального Комітету Комуністичної Партії більшовиків України.

Шумський Олександр Якович — службовець, член партії з 1918 року. Народний Комісар Освіт.

Булат Іван Іванович — робітник, член партії з 1912 року — заступник голови Ради Народних Комісарів.

Затонський Володимир Петрович — інтелігент, член партії з 1917 року, член Революційної Військової Ради Української Військової Округи.

Социл Яків Григорович — робітник, член партії з 1915 року, голова Цен-

трального Комітету Спілки Металістів. Каганович Лазар Мусійович — робітник, член партії з 1912 р., головний секретар Центрального Комітету Комуністичної Партії більшовиків України.

Саржиник Микола Олександрович — інтелігент, член партії з 1891 року, Народний Комісар Юстиції і Прокурор Республіки.

Полков Василь Васильович — робітник, член партії з 1909 року.

Мушакбас Іван Андрійович — робітник, член партії з 1918 року, Президій і Завідуючий Організаційним Відділом Всеукраїнської Ради Професійних Спілок.

Шайхтер Олександр Григорович — інтелігент, член партії з 1891 року, уповноважений Народного Комісаріату Закордонних Справ при Уряді Української Соціалістичної Радянської Республіки.

Гаврилін Іван Дмитрович — робітник, член партії з 1917 року, заступник Голови Харківського Губернського Виконавчого Комітету.

Лебід Дмитро Захарович — робітник, член партії з 1909 року, Народний Комісар Робітничо-Селянської Інспекції і голова Центральної Контрольної Комісії.

Якуба Лука Іванович — робітник, член Революційної Військової Ради Української Військової Округи.

Пучко — позарішній селянин Київської губернії, Черкаської округи.

РАДА НАРОДНИХ КОМИСАРІВ УКРАЇНСЬКОЇ СОЦІАЛІСТИЧНОЇ РАДЯНСЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ.

Голова Ради Народних Комісарів — Чубар Влас Якович — селянин, член партії з 1907 року.

Заступник голови Ради Народних Комісарів Булат Іван Якович — робітник, член партії з 1912 року.

Народний Комісар Внутрішніх Справ і голова Державного Політичного Управління Бальський Всеволод Аполітович — інтелігент, член партії з 1915 року.

Народний Комісар Юстиції Скрипник Микола Олександрович — інтелігент, член партії з 1897 року.

Народний Комісар Робітничо-Селянської Інспекції Лебід Дмитро Захарович — робітник, член партії з 1909 року.

Тимчасово виконуючий обов’язки Народного Комісара Внутрішньої Торговлі Попів Микола Степанович, службовець, член партії з 1917 року.

Народний Комісар Земельних Справ Дудник Яків Миколайович, службовець, член партії з 1917 року.

Тимчасово виконуючий обов’язки Народного Комісара Охорони Здоров’я Фіміл Дмитро Іванович, інтелігент, член партії з 1917 року.

Народний Комісар Освіт Шумський Олександр Якович, службовець, член партії з 1918 року.

Народний Комісар Соціального За-

безпечення Познанський Яків Мусійович, робітник, член партії з 1904 р.

Народний Комісар Фінансів Кузнецов Степан Матвійович, робітник, член партії з 1917 року.

Народний Комісар Праці Горбачів Омелья Григорович, робітник, член партії з 1909 року.

Голова Всеукраїнської Ради Народного Господарства Максимів Константин Гордєвич, робітник, член партії з 1914 року.

Комісарувальні відділами Української Військової Округи Сербя Олександр Лєля, робітник, член партії з 1918 р.

Уповноважений Народного Комісаріату Почти і Телеграфу Сидяк К. М., селянин, член партії з 1920 року.

Уповноважений Народного Комісаріату Чужоземних Справ Шайхтер Олександр Григорович, інтелігент, член партії з 1891 року.

Уповноважений Народного Комісаріату Зовнішньої Торговлі Залотарі Олександр Іосифович, інтелігент, член партії з 1918 року.

Уповноважений Народного Комісаріату Шаляк Олександров Іван Олександрович, член партії з 1917 року.

Управ. Центральним Статистичним Управлінням Малах Сергій Михайлович, інтелігент, член партії з 1899 року.

ройте їх. Хай ваші делегати і дуть до нас, щоб спільно з селянами веселіть поміркувати про загальну роботу і рідказати Міжнародній Селянській Раді про те, як ви боретесь, або як думаєте боротися, з вашими гнобителями, розкажіть про те, що завважа вашій роботі, або чим вам треба допомогти, щоб припинити безмежні страждання наших братів селян Сходу та колоній”.

ВІДОЗВА СЕЛЯНСЬКОГО ІНТЕРНАЦІОНАЛУ.

Поширений пленум Селянського Інтернаціоналу видав відозву до селян Сходу і колоніальних країн, в якій між іншим каже:

“Міжнародна Сел. Рада повинна об’єднати селян всесвіту. Ми повинні бути ні в одній країні, що не мала-б в ній свого представника від селян. Коли у вашій країні нема ще селянських спілок і об’єднань, ство-

II. ИНТЕРНАЦИОНАЛ I ПОДІІ В БОЛГАРІІ.

Лист полк. Мелона.

В англійській робітничій газеті “Сондей Воркер” помістив листа посол до англійського парламенту полковник Мелон, один з членів англійської делегації, що відвідала Болгарію.

Мелон пише: “Виконавчий Комітет II. Інтернаціоналу присвелою хвалить болгарську соціал-демократію за її позицію відносно терористичного режиму Цанкова. З цього приводу можна висловити тільки свій жаль. Оборона болгарської соціал-демократії II. Інтернаціоналом містить тільки самі напади проти Москви, самі тільки люті виступи проти болгарських комуністів та болгарської хліборобської партії, що її цілковито безпідставно обвинувачують за те, що вона викликала події, які сталися в Софії.

Соціал-демократи висловлюють свій жаль з приводу 200 жертв софійського замаху, але при цьому ні слова не казуть про тих 16,000 осіб, що, як заявив їх власний провідник

Вандервельде, замордовано на протязі 18 місяців влади уряду Цанкова. Соціал-демократи замовчують свою участь у державному перевороті Цанкова та в ганебному вбивстві Стамбульського, так само, як свою участь в уряді Цанкова до лютого 1924 року.

Вони говорять, заявляє далі Мелон, що їхнього приятеля Цанкова підтримує Мусоліні, як грішми, так і зброєю та що йому допомагають також рештки врангелівської армії.

Далі Мелон заявляє, що він разом з Веджвудом і Мек-Кіндером через кілька днів після софійського замаху розмовляв з болгарським міністром закордонних справ Калфовим. Останній, як і міністер внутрішніх справ, Русев, заявив, що замах учинено за підмогою Югославії.

Болгарські соціал-демократи заявляють, що вони стоять на боці демократії і поступу, але як можна погодити ці заяви з підтримкою терористичного режиму Цанкова, що його

людей...

Почали ми “ревізувати”. І винайшли, що всі одинадцять бохонів розіслали по черені і зіпнили до купи та зробили один бохон в шпів піч, якого щоб дістати, треба розкопувати піч. А що піч викопана у високій навісній скалі, то треба розкопувати піч скали, а це зв’язане з небезпекою для життя.

Друге — ми викрили, що хліб тільки зверха присох, а під присохом шкідливою + тісто зріло цілком. Коли ми почали дошукуватися глибше, то винайшли, що замісць твердої черені — під тістом є рідке болото, яке в свою чергу перемішалось з тістом... Де кінається тісто, а де починається черень — нам встановити не вдалось.

При дальших дослідях і розкопах ми відкрили, що земля під черенню була ще замерзла. І коли ми всадили хліб та задурили піч, теплота дійшла до замерзлого і земля почала розмерзати, парувати і зробила болото з черені і з нашого хліба.

Покінчивши досліді — ми сіли й задумалися. Потім почали сміятися з продукту нашої праці, потім знову задумалися.

— Що-ж тепер? — спитав “партнер”.

— Ти практик в житті, думай цілий ранок за себе й мене, то придумаю тепер вихід — відповів я.

— Мій плян був добрий, тільки-ж твій пекарський фак звів його на нівець. Тепер я нічого не придумаю. Знаю лише, що йти пішки 75 миль без куска хліба і без цента в кишені — справа несплатична.

— Ти мені колись казав, що як чоловікові в порозі колесо долається, то він уму-розуму на-

бірається...

— Це не тут, але на фармах. Залежить також від того, що той чоловік веде. Як я, наприклад, під час виборів возів з лібералами на фармах возами пиво та горівку і мені доміялось колесо, то за одну барикаду пива я мав нове колесо за кілька хвилин... А тут?!... Нам поломалися всі колеса під порожнім возом, ще й коні визиділи.

— Як так страшно?

— Як так! Бо втікати звідси не маємо з чим і працювати тут на Сіпіара за твої гріхи я не хочу.

— За мої гріхи?

— За твої. Мішок муки змарнував — маеш його відробляти. Всю поживу, яку вчора привезли з міста — маємо відробляти. Я взяв спідню шмаття, одиникий мій гріх — маю його відробляти. Треба що найменше три тижні працювати, щоб це все відробити. І доки ми будемо відробляти, то хоч-би мене шодня живіть боля, формен нас не нажене з роботи, бо йому треба, щоб ми відробили свою поживу і його. А як ми відробимо — тоді хоч-би мене й перестав боляти живіть, він нас нажене з роботи... без цента.

Після півгодинної конференції, після обговорення всіх доводів “за” і “проти” — рішення ми зараз-же вирушити в мандрівку на Крем-брук.

Була година пів до першої, коли ми спакувалися і рушили в дорогу. З поживи взяли ми кусок “бекіну” і соленого сала. Хліба не було ані кусочка, а спекти блянів не було з того, бо всю муку я вмісив. Пробували ми дістати до само тіста з печі і спекти хоч пару блянів, але во-

но наскрізь перекипіло з болотом і хрустало в роті.

Сало й “бекіни” мій “партнер” поклав в мою торбу, під претекстом, що він не має в що взяти, я сам на паскові перевернув через плечі свою бродну пару спіднього шмаття, “щоб сонце вошам очі повиякіало”, як це він сказав.

Все хазяйство Шведів ми лишили в повному порядку, навіть піч з “хлібом” щільно затулили.

Ми йшли залізницею, одинокою дорогою в тій місцевості. Сонце пекло нам прямо в лоб і дєкло так, що лучі його переходили через голову до потилиці і вона топилася як сало.

Проїшли ми зо дві милі і мій “партнер” запротестував: сів собі під деревом в холоду і ультимативно заявив, що дальше не піде в таку спеку.

Він сидів, а я над ним стояв та старався переконати, що нам треба нині увійти як найдалше від нашої секції.

— Чоловіче, подивися, навіть комарі та мушка поховалися під листочки від спеки, а ми-ж християне... Чи ти думаєш, що коли тобі не вдався хліб, то може тобі вдасться зробити з мене на сонці вуджену шинку? Не зробиш. Я хочу ще жити... Я потрібний ще своєю народом, як народний діяч; країні, як корисний громадянин; аліберальній партії, як її провідник серед українських фермерів... і сам собі, як чємня людина... — Ну, а теологія? — (Далі буде.)

Не забувайте про пресовий фонд одинокої української робітничої газети в Канаді — “Українських Робітничих Вістей”!

М. Волинець.

8)

“ПАРТНЕРКА”

(Продовження.)

— Вел... Я певно забарого грав голою з хазяйкою... Це й хотів бути милосердним до тебе та часто кликав на обід. Думав, що зроблю з тебе чоловіка... Але... чи не час підвизитися до хліба?

Він встав і пішов до печі. Через кілька хвилин він вже гукав:

— Хліба нема в печі!... Хтось хліб забрав?

— Дури такого, як і сам.

— Ей богу, нема! Ходи подивися!

Прийшов я, глянув і справді хліба не було в печі.

Ми стояли, дивилися в піч і один на другого.

— Глянь, як черень здулася? Це певно вбона твій хліб з’їла!